

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdüğü :
HASAN RAŞİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

4

MART 1940
PAZARTESİ

Numara : 180 Sene : 2
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

Danimarka hudu- dunda, Almanlar istihkâm yapıyor

Bugün saat 17 den itibaren
Şekerin kilosuna 10
kuruş zam edildi
Muhtemel bir hileyi önlemek için
bütün tedbirler alınmış bulunuyor

Bu sabah saat 11 de İktisat ve
Kâletinden Türk şeker fabrikaları
şirketine gelen bir emirle şekerin
kilosuna 10 kuruş zammedildiği
bildirilmiştir. Bu emir ayrıca ra-
dio ile de ilân edilmiştir. Fiatlara
zammedilmesinin sebebi, alâkadar-
lar tarafından bildirildiğine göre
pancar fiatlarının yükseltilmesine
lüzum görülmesi ve hariçten gelen
maddelerin pahalılaşmasıdır.

Şeker şirketine gelen bu emir
üzerine bugün derhal faaliyete ge-
çilerek bütün depo ve mağazalar-
daki şeker stoklarının tesbitine
başlanmıştır. Bunun için de elinde
şekeri olan herkes beyanname
vermeğe mecbur tutulmuştur. Es-
naf bu beyannameleri hemen ver-
meğe başlamıştır. Ayrıca beyan-
namedeki miktarlar kontrol edile-
cek ve bundan sonra bu miktarlar
üzerinden mal sahiblerinden kilo
başına on kuruş geri alınacaktır.

Yalnız bu arada bazı kimselerin
ellerindeki malları eksik gösterip
geri kalan kısımları saklamamala-
rı için de alâkadarların lâzıme-
len tedbirleri almaları beklenmek-
tedir.

Şeker şirketi bugün saat 11 de
emir gelir gelmez bütün depola-
rındaki malları satışa hazır bu-
lundurmıştır.

Tücar ve esnafa mal verilmek
suretile ve şehirde şeker bühranı
tamamen önlenmiştir. Şirket top-
tan olan toz şekeri 35 ve kesmeyi
38 kuruştan vermektedir.

Yaptığımız tahkikata göre, ha-
len şirketin İstanbuldaki depola-
rında 1200 ton şeker vardır. 1000
ton Samsundan ve 300 ton da Es-
kişehirden şehrimize gelmek üzere
yola çıkarılmıştır. Böylelikle şeh-
rimizin bir aylık şeker stoku te-
min edilmiştir.

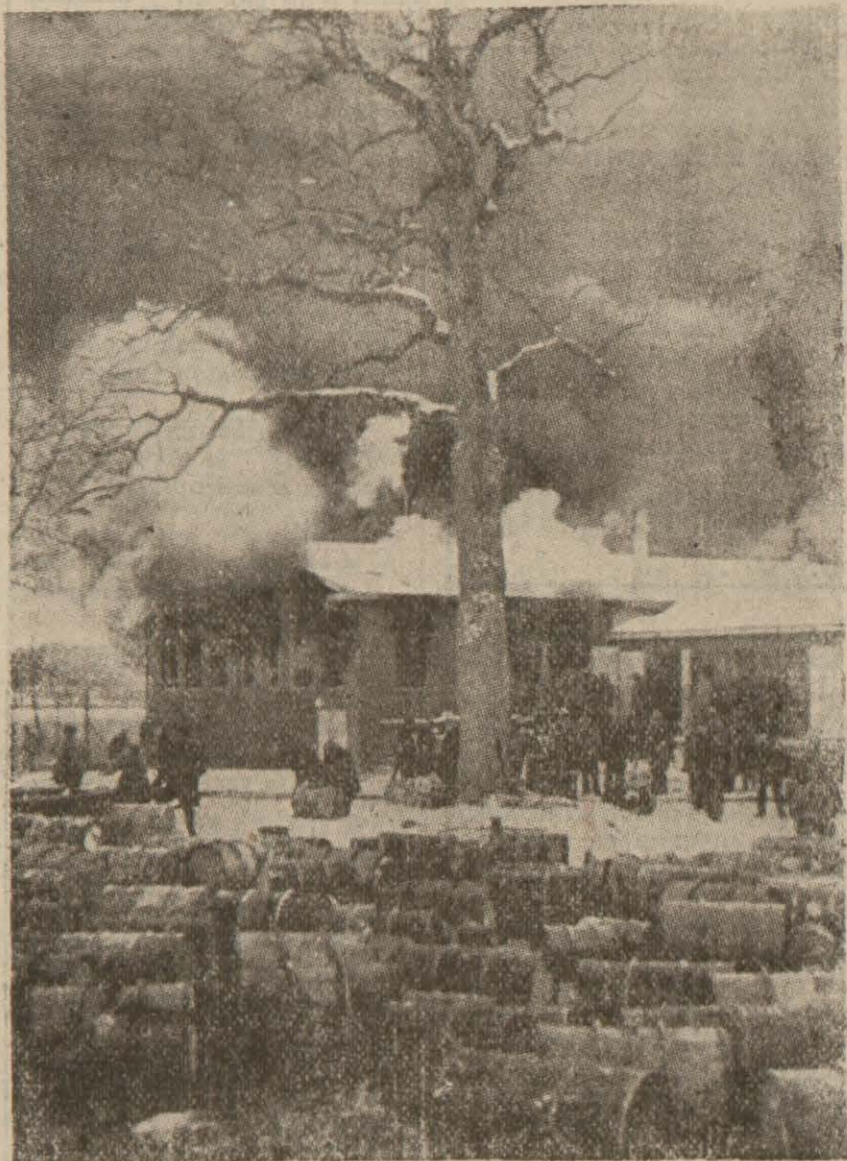
(Devamı 2 inci sayfada)

Viborg müdafaası Finlere ağır zayiata mal oldu

Yeni beton istihkâmlar kurulmadığı için

Harp açıkta yapılıyor

Viborg
henüz
düşmedi

Bir Sovyet bombası ile yanan Fin kasabalarından biri

Londra (Radyo, saat 18) —
Helsinkiden bugün öğleden sonra
alınan haberlere göre, Viborgun
mühim bir kısmı henüz Finlerin
elinde bulunmaktadır ve şehir ta-
mamile düşmüş değildir.

Stokholm, 4 (A. A.) — Sovyet-
lerin berzahm garbinde çabuk i-
lerlemeleri burada hayret uyan-
dırmıştır. Bunun bir sebebi hiç
şüphesiz Finlerin geride inşa edi-
len betonların kurumasını temin
için Mannerhaym hattının bazı böl-
gelerinde her ne pahasına olursa
olsun müdafaaya karar vererek
fazla zayıf vermiş olmalarıdır.
Öyle vakalar kaydediliyor ki Fin-
ler, yeni betonların çekmesini te-
min maksadile, tahrib edilen mev-
ziler üzerinde açıkta muharebe
etmişlerdir. Fin zayıflarının bu su-
retle şimdiye kadar kaydedilmediği
şekilde ağır olduğu bildirilmekte-
dir. Stokholmda bu zayıflar 17 bin
olarak hesap edilmektedir. Çok za-
ze olan yeni betonların ne dere-

(Devamı 2 inci sayfada)

Hudutta muazzam
tayyare meydanları
ve hava karargâh-
ları inşa ediliyor

Fransızca Löö Tan gazetesine
Londradan bildirildiğine göre,
Almanların Danimarka hududu
boyunca yaptığı istihkâmlar Ko-
penhag efkârı umumiyetini ala-
kadar etmektedir. Almanlar Da-
nimarkalıların yapılmış işleri gör-
melerine mani olabilmek için hu-
susî tedbirler almaktadırlar. Ni-
tekim Berline giden veya Berlin-
den gelen iş adamlarının hiç biri
kara yolundan gidememekte ve
Varnemimde gelebilmek için de-
niz yolunu tercihe mecbur tutul-
maktadır.

1864 senesinde Almanlar tara-
fından işgal edilmiş ve son büyük
harpten sonra da Danimarkaya
iade edilmemiş olan, Danimarka-
nın Flensburg şehri tamamen
tahkim olunmuştur.

Bu mntakada çalışan işçiler
ki bunların hepsi Bavyalıdır .
Dikenli çelik tellerle bir de müs-
tahkem hat tesis etmişler ve bu
mıntakanın Alman toprakları da-
hilinde bulunan kısımda tayyare
meydanları ve hava karargâhları
inşa etmişlerdir.

Bu işler için kullanılan ame-
le ve işçilerin yekünü yakında yir-
mi bin kişiye balığ olacaktır.

Flensburg deniz tayyareleri i-
çin bir üs haline ve mühim bir
torpil atölyesi şekline sokulmuş-
tur.

İngilizce Deyli Telegraf gaze-
tesinin Kopenhag muhabirine gö-
re Danimarkalı salâhiyyetler me-
hafilin kanaati bu Alman hazı-
rlıklarının şimalden gelecek bir
tehlikeyi, bir taarruzu önlemek,
yahut Almanların Danimarkaya
karşı muhtemel taarruz hareketi
için bir üs hazırlamak gayesine
matuf olduğu merkezindedir. An-
cak Almanların şimalde hangi
memleketin kendisine taarruzda
bulunacağı ihtimalini göz önünde
tuttuğu merak olunur.

Yardımcı öğretmen ihtiyacı kalmadı

Mevcut yardımcıları sıkı bir
mürakabe altında tutulacak

İhtiyaca kâfi öğretmen yetistir-
mek üzere Maarif vekilliği tara-
fından alınan tedbirler sayesinde
bugün orta tedrisat müesseselerinde
tüm Türkçe, tarih coğrafya gibi ders
zümreleri için yardımcı öğretmen
istihdamına artık lüzum kalmamış-
tır. Yalnız diğer ders zümrele-
rindeki açık dersler asıl öğretmen-
lerle kapatılınca kadar bir müd-
det daha yardımcı öğretmenler
den istifade edilecektir. Bu müd-

det zarfında da bu gibi öğretmen-
lerden iyi bir şekilde istifade olu-
nabilmesi için inha ederken bazı
kayıtlar gözönünde tutulacaktır.

Yardımcı öğretmen ihtiyabında
evvelâ Y. okul mezunlarından isti-
fade edilecek, yüksek okullar me-
zunlarından yardımcı öğretmen
alınmadığı takdirde namzetler Ü-
niversitenin öğretmen yetistiren
şubelerine en az iki sömestr de-

(Devamı 2 inci sayfada)

Romanya kralı İtalyaya gitmeyecek

Nimresmî Alman ajansı tara-
fından Romanya kralı majeste
Karolun yakın bir zamanda İtal-
yayı ziyaret edeceği yazılmıştır.

Bu habere göre krala Romanya
hariciye nazırı Bay Gafenko refa-
kat edecekti.

Halbuki Romanyada iyi malû-
mat alan mahafil, Romanya hü-
kimdarının yalnız veya hariciye
nazarile birlikte İtalyaya seyahat
yapıp yapmaması meselesinin he-
nüz bir kere bile mevzu bahis olma-
dığını söylemektedir.

Balkan kros birincilikleri

Geri bırakılmıyacak

İstanbul 4 (A. A.) — Beden
terbiyesi genel direktörlüğü atle-
tizm federasyonu tarafından ter-
tip edilen Balkan kros birincilikle-
rinin geri bırakıldığı hakkında
bazı Türk ve yabancı gazetelerde
çıkan ve Atina radyosunda söy-
lenen haberlerin aslı yoktur.

Haber aldığımız göre, Balkan
kros birincilikleri 24 mart pazar
günü Heybeliada'da ıcrâ edilecek-
tir. Türk millî takımını teşkil e-
den altı atlet dünden itibaren a-
çılan kampta çalışmalarına başla-
mışlardır.

Alnanya'nın sulh şartlarında neler var?

Sumner Vels'e verilen plân

Almanların İngiliz hâkimiyetini yıkmak azminde
olduğunu bir kere daha gösteriyor

(Yazısı 2 inci sayfada)

"Koyopan,"
Tacı

Macera ve sergüzeşt
romanlarının en me-
raklı ve en heyecanlı
olanlarından biri

BUGÜN

4 üncü sayfamızda
okuyunuz

İngiltere sahillerinde Alman tayyareleri

Balıkçı gemilerine bu sefer taarruz edilmedi
Londra, 4 (A.A.) — İngiliz balıkçı gemileri iki Alman tayyaresinin şimalden iki tayyarenin de cennupdan gelerek Şir civarında İngiliz sahilleri üzerinde uçtuklarını görmüşlerdir. Sahil bataryaları bunları defetmiştir. Alman tayyareleri balıkçı gemilerine taarruz etmemişlerdir.

Bitaraflığın ihlali dolayısıyla Belçika matbuatı ateş püskürüyor

Alman hareketi müsamaha ile karşılanmayacak
Brüksel, 4 (A.A.) — Le Suvar gazetesine göre, Belçika avcı tayyareleri dün yabancı tayyareleri defetmişlerdir.

La Gazetta diyor ki: Yapılan hareket hakikaten çirkindir. Bu kabil ahvalde sükunetimizin muhafazası her zamandan ziyade lâzım olmakla beraber, böyle bir taarruz ancak "cinayet", kelimeleri ifade edilebilir.

Independance Belge yazıyor: Alman hükûmetine, bu hareketleri müsamaha ile karşılamayacağımızı millî şeref namına beyan ederiz.

Amerikadan müttefiklere yapılabilecek yardım

Newyork, 4 (A.A.) — Gallup enstitüsü tarafından yapılan bir plebisite göre Amerikalıların yüzde 55 i müttefiklere yapılacak ikrazların arttırılmasına taraftar ve harpte nihai zaferin bu tedbire bağlı bulunduğu fikrindedir.

İngiliz parlâmentosunda Filistin meselesi müzakere edilecek

Londra, 4 (A.A.) — Parlâmento bu hafta beş gün toplanacaktır. Çarşamba günü Noel Baker işçi partisi namına bir takrir vererek hükûmeti Filistin siyasetini tenkid edecek ve yahudilere lüzumundan fazla Arap toprağı satılmak suretile haksızlık yapıldığını bildirecektir.

Bu takrire müstemlekeler nazırı Makdonald cevap vererek haksızlık mevcut olmadığını ve esasen Araplarla yahudilerin ellerinde bu lunacak arazi meselesinin acele halinine lüzum olduğunu beyan edecektir.

Filistinde sükun var 450 Arap siyasisi tahliye edildi

Kudüs, 4 (A.A.) — Filistinde sükun süren sükun ve emniyet dolayısıyla hükûmet 450 Arap mevkufunu tahliye etmiştir. Diğer taraftan, manda arazisi üzerinde hayat şartlarının ıslahı ve refahın temini için umumî bir plân hazırlanmıştır.

İngilterede Tekait edilmiş amiraller tekrar iş başına geliyor

Londra, 4 (A.A.) — Bahriye nezareti, bundan böyle filo amirallerinin kaydı hayat şartları vâzifede kalacaklarını ve evvelce tekait edilmiş olanların da tekrar fiilî hizmete alınacaklarını bildirmiştir. Bu karar üzerine, amiral Hamri Oliver, Sir Osmond Debok, Sir Roger Keys, Sir Fredrik Fils ve Sir Rejnald tekrar iş başına geleceklerdir.

Belçika üzerinde düşen tayyare

Alman hükûmeti Belçika sefirine teessürlerini bildirdi

Berlin, 4 (A.A.) — Alman hükûmeti, bir Alman bombardıman tayyaresi tarafından Belçika üzerinde bir Belçika avcı tayyaresinin düşürülmesi hâdisesi hakkında Belçika sefirine teessürlerini bildirmiştir.

Alman propagandası

Belçika hudutlarında şiddetle faaliyete geçti
Brüksel, 4 (A.A.) — Penden bildirildiğine göre, bir müddetten beri Alman hududu civarındaki Belçika hudutlarında müttefikler aleyhinde şiddetli propaganda yapılmaktadır. Posta kutularından Hamburgda Falkenverlag matbaasında tabedilmiş beyannameler çıkmaktadır. Bu beyannamelerde İngiltereye şiddetle hücum edilmektedir.

Bir düdüğün kopar dıgı panik

Bir duba devrildi; 26 Çinli öldü

Sanghay, 4 (A.A.) — Bir hava tehlikesi işareti verilmesi üzerine Ning-Po limanına girmekte olan bir duba üzerinde husule gelen panik o kadar şiddetli olmuştur ki duba yatmış ve 300 Çinli suya düşmüştür. 26 Çinlinin boğulduğu zannedilmektedir.

İngiliz abukası karşısında İtalya

Roma matbuatı hidetli gözüküyor

Roma, 4 (A.A.) — Bütün gazeteler, ilk sayılarında İngiliz abukasına karşı İtalya tarafından gönderilen protesto notasını tebarüz ettirmektedirler.

Matbuat, hukukî ve idarî tedbirler bir tecavüz mahiyetinde telâkki edilen İngiliz tedbirlerine karşı enerjik bir lisan kullanmakta ve bu vahim tedbirlerin iki memleket arasındaki iktisadî ve siyasî münasebetleri sekteye uğrattığını mahiyette olduğunu kaydedilmektedir.

Nota hakkında tefsirlerde bulunan yegâne gazete olan Tevere, İngiliz - İtalyan münasebetlerinin şimdiki safhası ne şekilde inkisaf ederse etsin iyice bilinen bir şey varsa o da hesap defterinin açık bulunduğu ve İtalyanın da hesapları günü gününe tuttuğu keyfiyeti olduğunu yazmaktadır.

Japonya harp masraflarını Çinden çıkarıyor

Tokyo, 4 (A.A.) — Diyet meclisinde maliye nazırı, Sakuransı muhtelif suallere cevap vererek işgal edilen Çindeki tabii menbaların işletilmesi ile harp masraflarının kolayca karşılanabileceğini söylemiştir.

Nazır bu masrafların muazzam olduğunu teslim etmekle beraber Prens Konoyenin plânlarına göre Japonya, Mançuri ve Çin arasında yapılacak teşriki mesainin de muazzam olduğunu bildirmiştir.

Litvanyada oturan Almanlar memleketlerine dönüyor

Kaunas, 4 (A.A.) — Haber alındığına göre Litvanyada oturan ve büyük bir kısmını mültahasıslar teşkil eden birçok Almanlar, memleketlerine dönmek için Berlin hükûmetinden emir almışlardır.

Viborg hemüz düşmedi

(Baştarafı 1 inci sayfada) ee mukavim olacaktı da merak edilmektedir. Viipuri faciasının iki başlıca sebebi şudur: Adam eksikliği, top eksikliği.

FINLER YENİ BİR MÜDAFAA MEVZİİ HAZIRLIYOR
Helsinki, 4 (A.A.) — Birinci sınıf bir cüzûtam telâkki edilen 34 üncü Sovyet tank lıvasının taribi, sade olan takat stratejiyi iyi bir şekilde tatbiki dolayısıyla adette faik bir düşman üzerinde tesirini gösteren Fin harp metodu nun klâsik misali addedilmektedir.

Kareli cephesinde hareket harbi o kadar geniş bir mikyasta yapılmaktadır ki cephe hattını tesbit etmenin imkânı artık kalmamıştır. Yüksek Fin kumanda heyeti Sovyetlerin yeni fırkaları sevk etmeyecek hale gelecekleri zamanın yakını olduğu kanaatindedir. Bunun içindir ki sevkulceys hiçbir ehemmiyeti olmayan Viipurinin müdahasına devam edilmektedir.

Fin kıtaları Viipurinin şimali garbisindeki mevzilere yerleşmek tedirler. Mannerhaym hattının bu kısmını teşkil eden bu mevziler Simolayı Elisenvaraya bağlayan demiryolunu himaye etmektedir. Viipurinin sükutu dahilden ziyade Finlanda haricinde aksile bırakacaktır.

Bu sebeble Viipurinin sükutu nun harbin devamı üzerinde yapıcağı tesirlere dair son zamanlarda bazı Alman organları ta. aından çıkarılan sayıialar hükûmet merkezinin iyi haber alan mahfillerin de hayret uyandırmaktadır. Aynı mahfillerde bu sayıialarla Viipurinin sükutundan sonra hareketin durması ihtimaline dair yapılan telkinler arasında bir münasebet görülmektedir. Fakat Fin etkârimümmiyesi böyle bir ihtimali katıyen derpiş eylememektedir.

İyi haber alan mahfillerde tahmin edildiğine göre şehrin şimali garbisinde yapılan ricat hareketini müttekip Vuski ve Sovanto mevzilerini de içine alacak olan yeni bir mukayemet hattı tesis edilecektir.

Yardımcı öğretmen ihtiyacı kalmadı

(Baştarafı 1 incide) vam etmiş lise mezunlarından seçilecektir. Bunların da şubelerile alâkalı derslere inha edilmesi lâzımdır.

Bu gibilerin inhası yapılmadan önce, mezun olduğu liseden, gizli olarak, umumî bilgisi ve karakteri hakkında yardımcı öğretmenliğe elverişli olup olmadığı sorulacak, alman cevap inha evrakına rapte dilecektir. Lise idareleri bu soruya cevap verirken çok dikkatli olacaklardır.

Esasen öğretmenlik evsafını haiz olup da kadro zarureti dolayısıyla yardımcı öğretmen olarak çalıştırılan öğretmenler müstesna diğer yardımcı öğretmenlerin çalıştırılmalarında bazı noktalara dikkat edilecektir. Yardımcı öğretmenler: bilgi, metod, otorite ve talebe ile münasebet bakımından sıkı bir kontrol altında bulundurulacaktır.

Okulda aynı ders zümresinden asıl öğretmen varsa bu öğretmenler, yardımcı öğretmenlerin ders plânlarını talebeye yaptırmakta vazifeleri, metodları kontrol etmek hususunda okul müdürlerine yardım edeceklerdir.

Okul müdürleri aynı zümreden ders okutan yardımcı ve asıl öğretmenleri sık sık toplayarak bu usulların vazifelerine istikamet verme hususunda tedbirler alacaklardır. Yardımcı öğretmenlerle iş birliği yapmak hususunda asıl

Hitlerin akrabaları tevkif edildi

Yahudilerin elinden alınan serveti kendisine mal etmekten suçlu

"Deyli Meyl., gazetesinin bildirdiğine göre Prag Gestapo şefi olan ve Himlerin akrabasından bulunan Alfred Klayn ve onun mesai arkadaşı tevkif edilmişlerdir.

Suçları, malik oldukları her şeyi ellerinden alman Musevilerin servet ve emlakını kendi üstlerine geçirmekti. Himlerin yakın akrabası olan Klayn bu akrabalığa güvenerek kendisinden he-

sap sorulamıyacağını zannetmiş ve büyük bir cesaretle bu işi yapmıştır.

Bunda o kadar ileri gitmiştir ki nihayet nazarı dikkati tamamen üstüne celbetmiş yalnız kendisinin değil on meslektaşının da kendisiyle birlikte suç ortağı olarak tevkif edilmelerine sebep olmuştur.

Kopenhag sokaklarında çalgıcılar nümayiş yaptı

Kopenhagda atlı ve yaya polis tarafından güçlükle tutulan büyük bir nümayiş yapılmıştır. Nümayişçiler Kopenhagın bütün kahve restoran ve varyete çalgıcılarıdır. Bunlar bir meydana toplanmışlar, bir tabur halinde Kopenhag sokaklarında bağırıp çağırarak dolamışlardır.

Lokanta ve kahve garsonlarının da iştirak ettiği bu nümayiş kömür eksikliğinden dolayı ısıtılmak için kullanılan kömürden tasarruf gayesiyle, kahve restoranların gece yarısından sonra kapanması kararını protesto maksadile yapılmıştır.

Almanya'nın sulh şartlarında neler var?

Sumner Vels'e verilen plân
Almanyanın İngiliz hâkimiyetini yıkmak azminde olduğunu bir kere daha gösteriyor

Amsterdam 4 (A.A.) — Telgrat gazetesinin Berlindeki muhabiri Şansölye Hitlerin Sumner Velse Alman harp gayeleri hakkında beş şartı ihtiva eden bir program verdiğini bildirmektedir. Muhabire nazaran Führer Almanyanın bu şartlarla silâhları bırakmağa âmade olduğunu söylemiştir:

- 1 — Berlin, Bohemya, Moravya ve Polonya üzerindeki mürakabe ve tazyikine devam edecektir.
- 2 — İngiltere İskandinavya da entrika yapmak ve nüfuzunu kullanmaktan vazgeçecektir.
- 3 — İngilizlerin Malta, Cebelütürk ve Singapurdaki şekavet ocakları ortadan kalkmalıdır.
- 4 — Almanya orta Avrupa'daki siyasetinde Monroe prensipini tatbik edecektir.
- 5 — Almanya eski müstemlekelerini alacaktır.

Führerin nutkuyla Alman matbuatı neşriyatının hulâsası olan bu programda yeni hiçbir şey yoktur.

İkinci madde, nazilerin mesuliyetini daima İngiltereye yüklemek istedikleri Finlandiya harbine doğrudan doğruya bir telmihdir. Üçüncü şart Hitlerin İngiltereyi yıkmaya azmettiğini göstermektedir.

Almanyanın doğu - cenup Avrupasındaki orta Avrupa'da hâkim bir nüfuz tesis etmek istediğini gösteren dördüncü şart Almanyanın 1933 denberi ileri sürdüğü bir istektir.

Hitlerin Velse yaptığı mülakatla Amerikanın Berlin büyük elçisinin başına dönmelerini ısrarla rica ettiği bildirilmektedir.

Keza, Hesle mareşal Göringin de Velsin dünkü ziyareti esnasında yukardaki şartları izah ve bu şartlar üzerinde ısrar için ellerinden geleni yaptıkları bildiriliyor. Bununla beraber, Röyter ajanının istihbarına göre, Velsin hareketi münasebetle daha sarıh bir tebliğin neşrine intizar edil-

öğretmenden biri memur edilecektir.

Bundan sonra öğretmenler mürakabe altında tutulacak, aczi ve zaafı görülenlerin vazifelerine son verilmesi için vekillğe yazılacaktır.

NOT: Hitlerin Alman harp gayeleri hakkında Sumner Velse verdiği sulh şartlarına dair evvelce aldığımız haberleri üçüncü sayfamızda bulacaksınız.

Her iki sulh şartı arasında ifade itibarile bir benzerlik bulunmamakla beraber bunların ihtiva ettiği esasların aşarğı yukarı birbirini tamamlayıcı esaslar olduğuna nazarı dikkati celb ederiz.

Sovyet Rusyada iki Alman fırkası var!

Londra (Radyo saat 18) — Londraya gelen haberlere göre, Rusyanın cenup topraklarında iki fırka Alman askeri bulunmaktadır. Bunun, Rusya tarafından nasıl izah edileceği alâka u yandırmaktadır.

ÖĞLE VE AKŞAM gazetelerinde gördüklerimiz!

HALKIN GÖZÜ HALKIN KULAKI HALKIN DİLİ

Burhan Cahit, tramvayların en çok 40 otomobillerin en çok 30 kilometre sür'atle gidebilecekleri hakkındaki belediye kararından bahsederek şöyle diyor:

"Otomobil tramvaydan sür'atlidir. Tramvayı geçmek için otomobilin en aşağı 60 kilometre gitmesi lâzımdır. Şehir içinde otomobiller bu sür'atten 30 kilometreden fazla gidemezlerse tramvay yolları üzerinde tırtıl kervanı şeklinde bir otomobil yığını görmek mümkündür."

Muharrir bir yasağın ilânından evvel tatbik kabiliyetinin düğünülmesi iktiza ettiğini tebarüz ettiriyor.

Beşinci sayfada, Yahya Kemal "Gece" başlığı altında şüri neşretmiştir:

Kandilli yüzerken uykularda,
Mehtâbı sürükeldik sularda.

Bir yoldu parıldayan gümüşten,
Gittik, baharınmadık dönüştün.

Hülya tepeler, hayal ağaçlar...
Durgun suda dinlenen yamaçlar..

Mevsim sonu öyle bir zaman ki,
Gâip bir müzikrydi sanki.

Gittim, kaybolmuşuz uzakta,
Râya sona ermeden şafakta.

KADAR GELEN Haberler

Sovyetler yeni bir müşkilât karşısında

BİR KAÇ SATIRLA
HADİSELER

Dahilde:

Dahiliye Vekâleti yeni bir tamimle, bütün memurların işleri başına vaktinde gelmelerini, her günkü evrakın günü gününe çıkarılmasını ve bundan yalnız memurların değil şefler ve şube müdür muavinlerinin de mes'ul tutulacaklarını, bu emir hilâfına hareket eden memur, şef ve alâka-darların şiddetle cezalandırılacaklarını bildirmiştir.

Şişhanede eski Lönapark bahçe sinde yapılacak tiyatronun plân ve projeleri hazırlanmaktadır. Belediye, bu hususta 939 bütçesin de tahsisat mevcut olduğundan, inşaatı mayıstan evvel münakaşaya koyacaktır. Tiyatronun altm daki kuleye giden asfalt cadde bazı binaların istimali suretile genişletilecektir.

Şehir Meclisi yeni seyrisefer talimatnamesine bilhassa ehemmiyet verdiğinden bu talimata meyle yeni belediye zabıtası talimatnamesinin mütebaki maddelerinin müzakeresini nisan toplantısına bırakmıştır.

Şehir Meclisinden ayrılan 18 kişilik muhtelit encümen seyrisefer işleri hakkındaki tetkiklerini bitirmiştir.

İtalyanlar tarafından İzmirde Kacaracı mevkisinde yapılan hafriyat esnasında toprak altında Afroditin bazı heykelleri meydana çıkarılmış ve bunlar hükümetçe İzmir müzesi ftihaş edilen yerde muhafaza altına alınmıştır.

Bebcet Uz bu hususta gazetecilere şunları söylemiştir:

“Bugünlerde efkârırumumiyeyi alâkadâr eden “Afrodit”, tasvir eden heykeller İzmir müzesinde bulunmaktadır. Bunlar birer şaheserdir. Bu itibarla heykelleri müzeden çıkarak Kültür park civarında bulunan müzeler caddesinin etrafına dizmeği düşünüyorum.

Maliye vekâleti, vergi vesair devlet borçları mukabilinde mal sandıkları ve bankalarca kabul edilen ve kabul müddeti yitmiş olan bronz beş ve iki büyük kurşukların Darphaneye teslim edilmesini alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Her sene olduğu gibi bu yıl da 21 martta toprak bayramı yapılacaktır. Vilâyet bu bayramın her kazada ayrı ayrı yapılmasını düşünmektedir.

Halkalı tavukçuluk enstitüsünde ki cins tavuk yumurtaları vilâyet ziraat müdürlüğüne halka tevzi edilmektedir.

Karaköy meydanının tanzimine ait plân hazırlanmaktadır. Karaköyden Tophane, Azapkapı ve Beyoğluna giden yollar açılacaktır. Karaköypalaşa domuz sokağı arasındaki adanın ve eski Borsa binasının tamamen istimali düşünülmektedir.

Almanya'da inşa edilen yeni gemi lerimizin getirilemeyeceği anlaşılmış üzerine geri çağırılan fen yahetki bugün Denizyolları idaresine raporunu vermiştir.

Gemilerimizin gündelik Almanya'da kalmasına yalnız denizlerin emniyetliliği değil, iki memleket arasında kiling muamelelerinin durması dolayısıyla gemi bedellerinin ödenmesinde çıkan güçlükler de sebep olmaktadır.

Bursa dağcılık kulübü Uludağda olli evlik bir mahalle kurmağa karar vermiş ve bunun için bir komite seçerek teebbüslere başlamıştır. Evler aynı tipte olacak, bir oda, bir salon, bir mutfak, kabine ve birer güneş verandasından ibaret olacaktır. Evler Emîlak bankasına ipotek edilmek ve bedelleri uzun vadelerle ödenmek suretile meydana gelecektir. Evlerin yaz ve kış sporlarına en elverişli olabilmesi için Uludağın hangi noktasında yapılması muvafık olacağı tetkik edilmektedir.

Tayyare bombaları ile kırılan buzlar Geçilmesi imkânsız tabii bir su seddi meydana getirdi

Stokholm, 4 (A. A.) — Helsinki'de bulunan İsveç gazete muhabirleri Rusların Viborg'un dış mahallelerine kadar ilerlediklerini bildirmektedirler.

Muhabirler, Viborg körfezinin üstündeki buzlarda geniş mikyasta taarruz imkânı bulunamaması dolayısıyla Sovyetlerin ileri hareketinin muvakkaten durduğunu ilâve etmektedirler.

Fin tayyarecileri buzları müessir bir surette kırması oldukları için Sovyet kıtaları geçilmesi imkânsız bir su manası karşısında kalmışlardır.

Enebi müşahitlerin bildirdiğine göre Mannerhaym hattının son de-

recede kuvvetli daha bazı kısımları bulunması Fin'lere ümid vermektedir.

Sovyet tebliği

Moskova, 4 (A. A.) — 3 Mart tarihli Sovyet resmi tebliğinde Sovyet kıtalarının Viborg'u muhasaraya devam ederek Saarela çiftliğini isgal ve Tuppuransaari adasını zapt ettikleri bildirilmektedir.

Diğer bölgelerde mühim hiçbir hâdise kaydedilmemiştir.

Sovyet tayyareleri düşman kıtalarını ve askeri hedeflerini bombardıman etmiştir. On düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Domola vapurunda ölenler

Alman tayyareleri mürettebatı mitralyöz ateşi açmış

Londra, 4 (A. A.) — Emin bir membadan bildirildiğine göre geçen cumartesi günü bir Alman tayyaresinin hücumuna uğrayan Domola vapuruna yalnız müteaddit bombalar atılmamış aynı zamanda yakından mitralyöz ateşi alınmıştır.

Harbin üçüncü günü batırılan Atenia vapuruna geçen ikinciteşrinde bir mayna çarpan Simon Bolivar isimindeki Holanda vapurunun ölü ve yaralı listelerine nazaran Domola vapurunun zayıat listesi üçüncü derecede ehemmiyeti haizdir.

Domolanın mürettebatı 150 kişiydi. 42 Hintli ile, 9 Avrupalı bir tahlisiye sandalı tarafından kurtarılarak İngilterenin cenubun daki limanlardan birine çıkarılmıştır. İki Hintlinin ve bir Avrupalının cesetleri de karaya çıkarılmıştır.

Albano vapurundan da 15 kişi kurtulabildi

Londra 4 (A. A.) — Cumartesi günü İskoçya sahili açıklarında mayna çarpan Albano isimindeki İngiliz vapuru infilaktan iki dakika sonra batmıştır.

29 kişiden mürekkep olan mürettebattan 10 u bir balıkçı gemisi tarafından kurtarılarak İskoçya doğu sahillerinden birine çıkarılmıştır.

BİR VAPURA DAHA TECAVÜZ EDİLDİ

Ostende, 4 (A. A.) — Şimal denizinde Alman tayyarelerinin taarruzuna uğrayan Holanda şilebi dün gündüz Ostend limanına girmiştir.

İzzet Muhiddin Apak için mevlüt

Geçen son kânunun 27 nci cumartesi günü aramızdan ebediyen ayrıla sevgili arkadaşımız rahmetli İzzet Muhittin Apak'ın, yarınki salı günü, ölümünün kırkıncı günüdür. Bu münasebetle yarınki 5 mart salı günü ikindi namazını müteakip Beyoğlunda Ağacamisinde mevlüt okunacaktır.

Merhumu seven bütün arkadaşlarının ve arzu eden herkesin teşrifleri rica olunur.

Bu sabahki tren kazası Banliyö hattında dolaşan işsiz bir amele lokomotif altında kaldı

Bu sabah Sarayburnu köprüsü civarındaki dönergeç yerinde, isgal bir amelinin ağır surette yaralanması neticesinde bir tren kazası olmuştur.

Saat sekiz buçuka doğru köprüden geçen makinist Arif Şaker idaresindeki banliyö treni lokomotifli hat üzerinde bulunan Ahmet isimindeki bir ameleye çarpmıştır.

Amele sol elin makinenin tekerleklerine kaplı olduğundan bileğinden kesilmiş ve kendisi banliyö katarının on birinci vagonu geçinceye kadar tren altında kalmıştır.

Bu hâdise üzerine tren durdurulmuş ve sol eli tamamen koparak hat üstünde kalmış olan Ahmet vagon altından çıkarılıp baygın bir halde hastaneye gönderilmiştir. Fakat amele çok kan kaybettiği için

No. 43

Yazan: Orhan Rahmi Gökçe

İçindeki paralar senin olsun. Bana, meseleyi isbat için şu çantadaki marka ile içindeki mektup lazım.

Hizmetçi kız, arkadaşımın cevap vermesine imkân bırakmadan, çantayı onun elinden çekip aldı. Paraları çıkardı, Antinin kucağına döktü:

— Al, işte, bir frangına bile dokunmadım. Öbür işi sen bana bırak, çünkü senin saf, budala tarafların vardır, işi idare edemezsin de fırsatı kaçırmış oluruz. Göreceksin, sana en aşağısı 3000 Venedik altını getireceğim. Çok değil, bir, iki saat sonra ikimiz de zengin olacağız. Sevdiğin konyuna girince, bana dua da edeceksin...

Antinia arkadaş, başka hiçbir şey söylemedi ve sıçrayarak kapıda kayboldu. Anti olduğu yerde kalmıştı:

— Herhalde, çok vidadansızca bir iş amma, ne yapalım? Diye mırıldandı.

“ ” Bu hâdiseler cereyan ederken, beri tarafta Venedik şehir muhafızlığı da fevkalâde heyecanlı ve asabî bir hava içinde bulunuyordu. Çünkü Duka, şehir muhafızı Almiriyi huzuruna çağırıp, onu rczîl etmişti. Bundan başka Mafio namındaki genç, güzide, mektepten yeni çıkmış bir zabitanın apoletlerinin sökülüp zindana atılması emretmişti.

Duka, muhafız kumandanını çağırma:

— Rezil, diye bağırıyordu. Sen benim, alle şerefimle ve Dukalığın haysiyeti ile oynuyorsun, Meçhul Korsanım, yeğenim Kiyarann sarayında olduğunu ısrarla iddia ettin.. Çünkü o pek güvendiğin zülpe, öyle tesbit etmiş. Eğer senin hafiyelerin, zabıtların böyle ise, kendini bir köprüden denize atıp geber. Bütün taharriyat boşa çıktı, şimdi ne olacak?

Şehrin muhafızı, tecrübeli, zeki ve nazif bir şahsiyetti. Fakat vaziyet, şimidi Dukanın karşısında tek söylemesine hak vermiyordu. Çünkü sarayda kimse bu lunamamıştı. Ancak, muhafız iyice kanaat ediyordu ki, Mafio aldanmamıştı ve bu işin içinde bir iş olacaktı.

O, Dukanın karşısında müteessir vaziyette düşünürken, Duka bundan cesaret alarak:

— Hemen -diye ilâve etmişti- onu elbiseden tecrid ediniz ve zindana atınız. Muhakemesini de sonra düşünürüz.

Emri tatbikten başka çare yoktu. Kumandanlık dairesine dönmüş, genç zabiti çağırması, büyük bir teessür içinde kararı tefhim edecekti:

— Oğlum -demmişti- ben de çok müteessirim. Fakat ne yapalım ki, taharriyat bizi tekzip etti.

Genç zabıt, durmamış, bağırmıştı:

— Taharriyatı yapan, bir değil. Duka hazretleri, bu işi niçin bize havale etmedi? Ben, ısrar ediyorum:

O herif, oraya girmişti. Ben, Dukanın yeğeninin namus ve şerefine oynamadım. Sadece Meçhul Korsanın oraya girdiğini tesbit ettiğimi bildirdim. Maamafih, böyle bir Dukaya zabıt olmaktansa, Meçhul Korsan gibi bir adama uşak olmağı tercih ederim.

Ve genç zabıt derhal apoletlerini, nişanlarını koparmış, kılıcını çıkarmış, kumandanı selâmlıyarak:

— Buyurun, hazırım. Demişti. Kumandan da onu alından öptükten sonra:

— Git evlâdım -demişti. Kendi ayağıyla git, zindana gir. Yanına muhafızlar vermediği, senin şerefine yakıştıramam..

Filhakika Mafio biraz sonra kendi ayaklarıyla zindana gitmiş ve demir parmaklıkları üstüne çekmişti..

— Zavallı genç.. Herşeyimle eminim ki, Mafio aldanmamıştır. Şimdi, onu nasıl kurtaracağım?.. Nasıl bir hâdise çıkmak ki, o, kurtarılabilsin. Aksi takdirde bütün gençliğini zindanda geçirecek, çürüyüp gidecektir.

Yarım saat geçmişti, emir zabit içeriye girdi, bir genç kızın mühim bir mesele için derhal kendisini görmek istediğini söyledi. Kumandan çehresini buruşturdu:

— Tam sırasında -diye homurdandı. huzura çıkabilmek için en adi şeyi, mühim bir mesele olarak göstermeğe kalkarlar.. Çağırın onu.. Fakat dediği gibi mühim bir hâdise yoksa kendisini nasıl koğacağımı da görürsünüz.

Yarım dakika sonra, Antinin arkadaş içeriye girdi. Kumandan ona bir göz fırlattı:

— Çabuk söyle, ne var?

— Muhterem kumandan.. Herşeyden evvel, konuştüğümüz şeylerin aramızda kalmasını şart olarak ileri süreceğim.

Kumandan hayretle ona baktı:

— Anlamadım..

— Evet, bu esrarı benim tevdi ettiğimi kimse bilmeyecek.

— Pekii.. Söyle bakalım, sen kimsin adın ne?

— Dük Dongienin hizmetçisiyim.. Adım Gismonda..

— Devam et, çünkü vaktim yok..

— Meçhul Korsanı yakalamak ister misiniz?

Kumandan, bir yerine iğne batmış gibi sıçradı ve genç kızın üstüne doğru yürüdü:

— Tekrar edin bakayım, ne dediniz, Meçhul Korsanı mı?

(Devamı var)

SAAT : 13.40

İki Hollanda vapuru taarruza uğradı

Ostend, 4 (A. A.) — Kömür yüklü olarak Newoasleden gelmekte olan “Limburg” ve “Schicland” isimlerindeki iki Hollanda vapuru Şimal denizinde Alman tayyarelerinin taarruzuna uğramıştır. Vapurların uğradığı maddi hasar büyüktür.

Bir Yunan vapuru imdat istedi

Nevyork, 4 (A. A.) — Meksikadan Havanaya gitmekte olan Yunan bandıralı Makis şilebi tehlike işaretleri vermiş ve bir kaç saat sükûttan sonra bu işaretleri iptal etmiştir. Yedi vapur bu işaretler üzerine yollarını değiştirerek Makis'e yardıma koşmuşlardır. Alman bir telsiz telgrafta sarahat mevcut olmamakla beraber sahil muhafaza idaresi bu yedi vapurdan birinin Makis'e ulaştığını zannetmektedir.

Kereneski Amerikadan Parise geliyor

Lizbon, 4 (A. A.) — Meşhur Rus ihtilâlcilerinden Kerenşki, zevcesile birlikte Klipper tayyaresile Amerikadan buraya gelmiştir. Kerenşki Parise gidecektir.

Finlândiyaya gidecek İsviçre seyyar hastanesi Amsterdam, 4 (A. A.) — 10 cerrah ve 9 hastabakıcının mürekkep bir İsviçre seyyar hastahane heyeti Dr. Aicole'un riyasetinde Amsterdam'a gelmiştir. Heyet, yarın hava yolu ile Helsinkiye gidecektir.

Kaçan mevkuf Alman askerleri

Brüksel, 4 (A. A.) — La Gazette, Hurykalesinde mevkuf tutulmakta olan üç Alman askerinin kaçmağa muvaffak olduğunu yazıyor,

Koyopan Çiçeği

Çeviren: HA-KE

Bu yüzden ihtiyatlı davranmasını tavsiye etmişlerdi!

Dick Varrin, otelinden ilti gün çıkmadı. Yerlilerin nazarı dikkatini çekmemek için kendisine bir kat İspanyol elbisesi yaptırdı.

Otomobilin meçhul olduğu bu şehirde kendisine bir at kiraladı. Fazla mütecessis suallere maruz kaldığı vakit tebessüm ederek cevap vermiyordu.

— Ticaret mi? İş için mi? Hayır, ben böyle şey yapmak için gelmedim. Ben şairim.

Birleşik devletlerde de şair var mı ki? Tuhaf şey... Buradan gelmiş olanlar hep para ve ticaret için gelirler. Halbuki bu? Bir şair.

Bu haber şehirde çabuk yayıldı. O ideal bir şairin bütün evsafını taşıyordu. Uzun boylu, azimkâr bir yüz. Bilhassa gülmek ona çok yakıştıyordu. Yüzündeki hatlar güldüğü vakit yumuşuyor, tatlılaşıyordu.

De Sotolara ait evin önünden atla geçti. Bu bina, diğer binalar gibi taşlandı, asırlar onu da yıpratmıştı. Duvarlarının arkasında kimbilir ne gibi esrar gizliydi?

Koyopan dünyada mevcut olan diğer şehirlere benzemezdi. Burada ticaret denen şey meçhuldü.

Koyopanlılar mağrur insanlardı. Hepsinde zengindi. Alış veriş yapmağa tenezzül etmezlerdi. Kâfi derecede paraları vardı. İlim ve fenle meşgul olurlardı. Şair olmayı tercih ederlerdi.

Şehirlerinin uzaklıktıkları ender görüldü.

Koyopanlıların şair kralı olan Don Diego De Ribera, şimelden gelmiş olan misafiri davet etmekle ona şeref verirdi.

Varren zaten böyle bir daveti bekliyordu. Bu, milyonlara erişilmesini için ilk hamlesi olacaktı.

Don Diego ince yapıtlı, elli yaşlarında, fevkalâde misafirperver, bir o kadar da kurmaz bir adamdı.

Davetinin sebebini söylemeden, yarım saat kadar kelimelerle süslü komplimanlar savurdu. Varren buna nihayet vermek için mevzuu geçti.

— Evet, Senor Don, itiraf ederim ki bir şairim. Meçhul değilim ve garilîğe, meşhur olmak için heves etmedim. Ailem benim altın ve para ile meşgul olmamı istedikler. Beni o şekilde yetiştirmek istedikler. Halbuki ben bundan nefret ettim.

— Koyopana gelmeniz çok doğru oldu... burası bir şair memleketidir. Varren hesaplı konuşmasında devam etti.

— Şehrimiz, şairlerin memleketi diye nam kazanmıştır, senör Don... İspanyol medeniyetini, lisanını, güzelliği ile muhafaza etmiş olmağa nam kazanmıştır. Çocukluğumdanberi Koyopana ziyaret etmek yegâne emelimdi. Ailem Koyopandan daima bahsettiklerini duyardım.

— Aileniz elmas ticareti mi yapar?

Varren hafifçe gülmüsedü: — Evet. İspanyolların ilk defa buraya ayak bastıkları vakit İnkaların elinden almış olduklarını ve bu tri yeşil zümrütlerin hâlâ burada bulunduklarını söylüyorlardı.

— Yok canım. Ne elmas, ne de zümrüt... masal bunlar.

— Masal olsun olmasın. Böyle maddi şeylerden bahsedilmesinden nefret ederim.

— Bravo senör Dick. Tam bir şair gibi konuştunuz. Acaba şiirlerinizi bastırdınız mı?

Varren, mektepte iken ufak bir kitap halinde bastırılmış olduğu şiirlerini Don Diegoya uzattı.

— Bahsettiğiniz gibi, İngilizce yazılmıştır.

— Şüphesiz senör. İngilizce bilmediğim için esef ederim; herkes çok güzel bir lisan olduğunu söyler.

(Devamı var)

YOLCU gemisinde bilhassa onu meşgul eden bir kız vardı. Aynı zamanda herkesi meşgul ediyordu.

Seyahatinin hedefi olan İnkaların yeşil zümrütlerini bile düşünmüyordu. Akli fikri hep o kızda idi. Sarıgın, narin İspanyol kızında.

Onu gördüğü vakit derin bir ah çekti. Fakat kız bunun farkında değildi; O bakıpta görmiyenlerdendi.

Sonra, kıza da gemiyi de, medeniyeti de arkasında bırakarak katır sırtında dağ yolculuğuna başlamıştı.

And dağlarının içine rüyalar mem leketine girirdi.

Güzeller güzeli Koyopan şehrine... unutulmuş Koyopana... Dick Varren (Dick Varrin) İspanyolca'yı ana lisanı gibi konuşuyordu.

Bu seyahate on senedenberi hazırlanmıştı... Rüyaları nihayet hakikat oluyordu...

Hayatta yapayalnızdı. Hiçbir akrabası yoktu. Para cihetinden katliyen sıkıntısı yoktu. Bütçesi oldukça sağlamdı.

Seyahate çıktığı vakit, istikbatın ona ne gibi şeyler hazırlıyacağını merak ediyordu. Elmas ticaretiyle uğraşıyordu. Dünyada eşleri olmayan değerleri milyondan fazla elmasların peşine düşerdi.

Yolculuğunun üçüncü günü, katırla dağ yolunda yavaş yavaş ilerlerken, yanlarından, bir çift azgın atın çektiği bir araba geçti.

Dik, arabanın penceresinde, vapurdaki kızmın yüzüyle karşılaştı.

Araba, gözlerinden kaybolduktan sonra Dick rehberinden malumat istedi.

— Senyör, o Dona Ysleta (Dona İzleta) dır. En eski İspanyol asilzadelerinden olan Dona Ysleta De Soto ailesine mensuptur.

Bu, ismi taşıyan ondan başka kimse kalmadı. Hepsini öldüler, İspanyadan geldi, evine gidiyor.

De Soto! Koyopan tarihini senelerce tetkik etmiş olduğu için bu isim ona yabancı gelmiyordu.

Herman De Soto, Floridaya gittiği zaman, bir tek evlat bırakmıştı.

De Soto! İnkaların mahvına sebep olmamış mıydı?

Acaba elmasları var mıydı? Bu düşünce ona yeni bir hayat ve kuvvet vermişti. Rehberine sordu. Böyle bir şeyden haberi yoktu. Onlar hakkında bildikleri şunlardı: Don Diego

de Ribera adında bir akrabası varmış ki bu çok büyük bir şairmiş. Koyopanda çok nüfuzu olan, istediğini yaptırabilen her işte parmağı olan bir adam!

Bir akşam, hattı istiva şehrine, Koyopana, And dağlarının yüksekliklerinde bulunan cennete, insanlar tarafından unutulmuş, kimsenin bilmediği bu yere girdiler.

Vaktile dünyanın en güzel, en marmur, en zengin şehri iken, şimdi acınacak bir halde idi.

Harabe halinde değildi; taş binaları sağlamdı; lakin her tarafa hissedilen bir hüznü vardı.

Dick, mesleği için şairin ve sabırlı bir adamdı. Koyopana, elmas için gittiği günü kimsese söylememesini tenbih etmişlerdi.

Öğrendiği takdirde bilmeli oluyordu ve tehlike ile karşılaşması muhtemeldi.

Öğrendiği takdirde bilmeli oluyordu ve tehlike ile karşılaşması muhtemeldi.

*Dick, hayatında bu kadar güzel ve kıymetli taşlar görmemişti.

Gözlerinin önünde Koyopan tacının bir parçası duruyordu. Ysleta:

— Sizin buraya bunun için geldiğinizi biliyorum. Kadınlardan bir tanesi mırıldanmış başla başla fazla devam edemedi.